

Comments on ADB's Draft Translation Framework

TO: disclosure@adb.org

FROM: Dr. Duong Lan Hai
Director
Center for Social Development and Research
Viet Nam

DATE : 31 July 2006

Trung tâm Nghiên cứu Xã hội và Phát triển (CESDER) đã nhận được văn bản dự thảo (tiếng Anh và tiếng Việt) của ADB qua e-mail; sau khi nghiên cứu và thảo luận nội bộ, chúng tôi xin gửi tới ADB một số ý kiến dưới đây của chúng tôi.

I. Về việc thiết lập Khuôn khổ dịch thuật :

Đây là một chủ trương đúng đắn và sát thực tế như ADB đã nhận định: “A translation framework is needed because the current case-by-case approach misses opportunities for communication.”. Và đây **cũng là một việc rất cần được sớm thực hiện** với những phương thức có hiệu quả.

Nếu những người bị ảnh hưởng bởi dự án - chính là những dân thường – càng ít được tiếp cận các thông tin về dự án sẽ được thực hiện thì nguy cơ thiệt hại về nhiều phương diện đối với họ càng cao và sự thất thoát nguồn tài chính của dự án sẽ càng lớn.

II. Về Khuôn khổ dịch thuật:

a/ Theo dự thảo tham vấn thì **PCP buộc các nhân viên ADB phải đảm bảo rằng những người bị ảnh hưởng bởi dự án phải nhận được thông tin về các dự án thường xuyên bằng ngôn ngữ và phương tiện truyền tải phù hợp**. Đây là một yêu cầu rất quan trọng và nghiêm túc. Nhưng việc thực hiện e rằng sẽ gặp khá nhiều khó khăn, bởi vì người dân bị ảnh hưởng bởi dự án thường ít khi được tiếp cận với những thông tin có liên quan trực tiếp đến quyền lợi sát sườn của họ, **do nhiều nguyên nhân khác nhau, trong đó có nguyên nhân về ngôn ngữ**.

b/ Nguồn kinh phí cho dịch thuật là ít. ADB có xu hướng muốn chuyển công việc này cho bên được nhận dự án, hoặc cho một nhà xuất bản địa phương nào đó thầu.

Kinh phí eo hẹp cũng là một trở ngại, và cũng là điều đáng tiếc. Phía được nhận dự án thường ít thông tin đầy đủ cho người bị ảnh hưởng bởi dự án do quan niệm **“những người này là những người được cho”**, vì thế **muốn cho thế nào cũng được**. Còn sách của nhà xuất bản bán ra không phù hợp với túi tiền của người nông dân nghèo, hơn nữa nhiều người cũng còn chưa đọc được thông thạo, cho nên tài liệu khó đến được với những người dân trực tiếp bị ảnh hưởng bởi dự án.

c/ Việc quản lý những người dịch gặp nhiều khó khăn.

Thực tế người dịch tốt những loại tài liệu này không nhiều, nhưng không phải là không có, và cũng không phải là khó tìm. Nên có một *đội ngũ cộng tác viên dịch* của ADB, để khi cần dịch là có nhiều người tham gia, sẽ giải quyết được về thời gian và hạ được giá thành.

III. Một số ý kiến:

1/ Việc dịch các tài liệu cần thiết để cho những người bị ảnh hưởng bởi dự án được tiếp cận các thông tin thiết thân với họ là rất phù hợp với tính pháp lý của dự án, chúng tôi hoan nghênh việc làm này. Việc các cán bộ dự án của ADB cần phải nắm được tình hình của người bị ảnh hưởng bởi dự án là rất đúng, không những thế họ còn phải thẩm tra để có những số liệu chính xác về việc người dân được hưởng từ dự án là như thế nào để đối chiếu với báo cáo. Khi người dân không biết là mình được gì bù cho những gì mà mình sẽ mất đi thì người ta không thể hiểu được mục tiêu của dự án là gì.

2/ Chúng tôi cho rằng ADB nên lãnh trách nhiệm việc dịch thuật này. Nếu thu xếp khéo léo việc điều phối nguồn kinh phí cho việc dịch thuật thì chi phí cho việc dịch sẽ không phải là quá tốn kém và cũng không phải lo mất quá nhiều thời gian ảnh hưởng đến kế hoạch truyền thông do đã có một đội ngũ cộng tác viên được chuẩn bị sẵn danh sách.

Việc chuyển tải tới người dân, nhất là những nông dân nghèo, những người ở miền núi, vùng sâu, vùng xa, cần thông qua những tài liệu ngắn, gọn, dễ hiểu có minh họa bằng tranh vẽ, hình ảnh càng tốt. Không giải thích nhiều, dài dòng, mà cần tập trung vào những điểm chủ yếu: được gì, mất gì? Kể cả đối với các chức sắc thôn, bản, xã cũng cần cung cấp những tài liệu ngắn gọn, nêu bật những nhiệm vụ / công việc họ cần thực hiện sau khi đã có các cuộc thảo luận, bàn bạc kỹ về dự án.

3/ Chúng tôi cho rằng những cuộc tham vấn như thế này là rất tốt và có lợi cho cả người tổ chức tham vấn và người được tham vấn là những tổ chức đã có nhiều kinh nghiệm trong các công việc tiếp xúc với địa phương. Tuy nhiên nếu như tổ chức được các cuộc hội thảo về những vấn đề có liên quan đến những vấn đề được tham vấn thì chúng tôi tin rằng kết quả sẽ tốt hơn rất nhiều.

Cũng hy vọng rằng một số ý kiến nhỏ của chúng tôi sẽ đóng góp được phần nào hữu ích cho bản dự thảo tham vấn này.

Xin gửi lời chào thân ái tới Ông Cindy Malvicini, Vụ trưởng Vụ Thông tin Công chúng và toàn thể viên chức trong Vụ Quan hệ Đối ngoại của ADB.

Tiến sĩ Dương Lan Hải

Giám đốc Trung tâm Nghiên cứu Xã hội và Phát triển (CESDER)

Số 24 Trúc Mạ, Hoàn Kiếm, Hà Nội.

E-mail: < duongcesd@fpt.vn >

Fax: 84 - 4 - 9424 119

The views expressed in this paper are the views of the authors and do not necessarily reflect the views or policies of the Asian Development Bank (ADB), or its Board of Directors or the governments they represent. ADB makes no representation concerning and does not guarantee the source, originality, accuracy, completeness or reliability of any statement, information, data, finding, interpretation, advice, opinion, or view presented.